VISPĀRĒJĀS TIESAS RĪKOJUMS (trešā palāta)

2025. gada 3. februārī*

Atcelšanas prasība – Lēmums 2006/928/EK – Mehānisms, lai nodrošinātu sadarbību un pārliecinātos par Rumānijā sasniegto, novēršot noteiktus trūkumus tādās jomās kā tiesu sistēmas reforma un cīņa pret korupciju – Lēmums (ES) 2023/1786, ar ko atceļ Lēmumu 2006/928 – Tieša skāruma neesamība – Nepieņemamība

Lietā T-1126/23

Asociația Inițiativa pentru Justiție, Konstanca [*Constanța*] (Rumānija), ko pārstāv *V.-D. Oanea*, advokāts, un *C. Zatschler, SC*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *K. Herrmann*, *T. Maxian Rusche*, *P. Van Nuffel* un *I. Rogalski*, pārstāvji,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: P. Škvaržilova-Pelcla [*P. Škvařilová-Pelzl*], kas pilda priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši I. Nemms [*I. Nõmm*] un D. Kukovecs [*D. Kukovec*] (referents),

sekretārs: V. di Buči [*V. Di Bucci*],

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

– iebildi par nepieņemamību, kuru Komisija izvirzījusi atsevišķā dokumentā, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 19. februārī,

– prasītājas apsvērumus par iebildi par nepieņemamību, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2024. gada 11. aprīlī,

– Rumānijas pieteikumu par iestāšanos lietā, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 22. februārī,

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Rīkojums

1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītāja *Asociația Inițiativa pentru Justiție* lūdz atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2023/1786 (2023. gada 15. septembris), ar ko atceļ Lēmumu 2006/928/EK, ar ko izveido mehānismu, lai nodrošinātu sadarbību un pārliecinātos par Rumānijā sasniegto, novēršot noteiktus trūkumus tādās jomās kā tiesu sistēmas reforma un cīņa pret korupciju (OV 2023, L 229, 94. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

2 Šī lieta ir saistīta ar plašu reformu tieslietu un korupcijas apkarošanas jomā Rumānijā, kas tās pievienošanās Eiropas Savienībai dēļ kopš 2007. gada Savienības līmenī tiek uzraudzīta saskaņā ar sadarbības un pārbaudes mehānismu, kurš ieviests ar Komisijas Lēmumu 2006/928/EK (2006. gada 13. decembris), ar ko izveido mehānismu, lai nodrošinātu sadarbību un pārliecinātos par Rumānijā sasniegto, novēršot noteiktus trūkumus tādās jomās kā tiesu sistēmas reforma un cīņa pret korupciju (OV 2006, L 354, 56. lpp.) (turpmāk tekstā – "SPM").

3 Prasītāja ir 2018. gada 14. novembrī izveidota profesionāla prokuroru apvienība, kuras mērķis ir nodrošināt tiesiskas valsts kā vērtības ievērošanu Rumānijā, tostarp garantējot prokuroru tiesību ievērošanu, kā arī to neatkarību.

4 2006. gada 13. decembrī Eiropas Kopienu Komisija pieņēma Lēmumu 2006/928, pamatojoties tostarp uz Akta par Bulgārijas Republikas un Rumānijas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2005, L 157, 203. lpp.; turpmāk tekstā – "Pievienošanās akts"), 37. un 38. pantu. Šajos pantos Komisijai ir piešķirtas tiesības veikt atbilstīgus pasākumus, ja pastāv nenovēršams nopietnu traucējumu iekšējā tirgus darbībā risks, kas saistīts ar to, ka Rumānija nav izpildījusi saistības, ko tā uzņēmusies pievienošanās sarunās, un nopietna iespējamība, ka Rumānija ir pieļāvusi būtiskas nepilnības saistībā ar Savienības tiesību attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu ievērošanu.

5 Kā Tiesa norādījusi tostarp 2021. gada 18. maija spriedumā *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 157. un 158. punkts), Lēmums 2006/928 tika pieņemts tādēļ, ka pastāvēja nenovēršami riski, kas paredzēti Pievienošanās akta 37. un 38. pantā. Proti, kā izriet no Komisijas 2006. gada 26. septembra pārraudzības ziņojuma par Bulgārijas un Rumānijas gatavību pievienoties Eiropas Savienībai (COM(2006) 549, galīgā redakcija), uz kuru ir atsauce šī lēmuma 4. apsvērumā, šī iestāde konstatēja, ka Rumānijā joprojām pastāv trūkumi, it īpaši tieslietu un cīņas pret korupciju jomās, un piedāvāja Padomei kā šīs valsts pievienošanās Savienībai nosacījumu noteikt prasību par sadarbības un pārbaudes mehānisma izveidi, lai novērstu šos trūkumus.

6 Lēmuma 2006/928 pielikumā bija izklāstīti četri izvirzītie mērķi, kas Rumānijai jāsasniedz tostarp tiesu sistēmas reformas un korupcijas apkarošanas jomā, lai novērstu minētās nepilnības un nodrošinātu tiesībaizsardzības iestāžu spēju īstenot un piemērot pasākumus, kas pieņemti, lai veicinātu iekšējā tirgus un brīvības, drošības un tiesiskuma telpas darbību. Konkrētāk – pirmais no šiem mērķiem bija formulēts šādi:

"[Rumānijai]| jānodrošina pārredzamāks un efektīvāks tiesas process, īpaši, palielinot Tiesnešu augstākās padomes resursus un paaugstinot tās atbildību. Jāziņo par jaunā civilprocesa kodeksa un kriminālprocesa kodeksa ietekmi un tā jāuzrauga."

7 Lēmuma 2006/928 1. un 2. pantā bija paredzēts, ka Rumānija katru gadu ziņo Komisijai par gūtajiem panākumiem katra no šī lēmuma pielikumā minēto izvirzīto mērķu sasniegšanā. Savukārt Komisijai vismaz reizi sešos mēnešos jāsagatavo ziņojumi Eiropas Parlamentam un Padomei, kuros ietvertas piezīmes un secinājumi par Rumānijas ziņojumiem.

8 Saskaņā ar Lēmuma 2006/928 4. pantu tā adresāti bija visas dalībvalstis, tostarp kopš tās pievienošanās dienas arī Rumānija.

9 Kā noteikts šī paša lēmuma 9. apsvērumā, šo lēmumu atceļ, kad ir pienācīgi izpildīti visi kritēriji.

10 2023. gada 15. septembrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu.

11 Kā izriet no šī lēmuma 7.–9. apsvēruma, Komisija būtībā uzskatīja, ka, ņemot vērā progresu, ko Rumānija guvusi SPM un kas konstatēts tās 2022. gada 22. novembra ziņojumā Parlamentam un Padomei (COM(2022) 664 final), it īpaši to, kas attiecas uz tiesu neatkarības un efektivitātes stiprināšanu, pilnībā reformējot tiesu sistēmu, šī dalībvalsts ir izpildījusi saistības, kuras tā bija uzņēmusies brīdī, kad tā pievienojās Savienībai, un Lēmumā 2006/928 četri izvirzītie mērķi ir apmierinoši izpildīti.

12 Turklāt, kā norādīts apstrīdētā lēmuma 10. apsvērumā, Komisija turpinās reformu īstenošanu gan Rumānijā, gan citās dalībvalstīs caur ikgadējo tiesiskuma ciklu, kas iesākts ar tās 2019. gada 17. jūlija paziņojumu Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Tiesiskuma stiprināšana Savienībā": rīcības plāns" (COM(2019) 343 final). Šajā ciklā Komisija sagatavos ikgadējus ziņojumus par tiesiskumu, tostarp ieteikumus dalībvalstīm.

13 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 1. pantu Lēmums 2006/928 ir atcelts.

Lietas dalībnieku prasījumi

14 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 Iebildē par nepieņemamību, kas izvirzīta saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 130. panta 1. punktu, Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību kā acīmredzami nepieņemamu;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

16 Prasītājas apsvērumos par iebildi par nepieņemamību tās prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt Komisijas iebildi par nepieņemamību;

– pakārtoti – apvienot iebildi par nepieņemamību ar lietas izskatīšanu pēc būtības;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saistībā ar iebildi par nepieņemamību.

17 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2024. gada 22. februārī, Rumānija saskaņā ar Reglamenta 143. pantu lūdza atļauju iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

Juridiskais pamatojums

18 Atbilstoši Reglamenta 130. panta 1. un 7. punktam, ja atbildētājs to lūdz, Vispārējā tiesa var lemt par iebildi par nepieņemamību, nelemjot par lietas būtību. Šajā lietā, tā kā Komisija lūdza lemt par nepieņemamību, Vispārējā tiesa, uzskatīdama, ka tās rīcībā lietas materiālos ir pietiekama informācija, nolemj izskatīt šo prasījumu, neveicot tālākas procesuālās darbības.

19 Komisija atsaucas uz šīs prasības nepieņemamību, galvenokārt norādot uz prasītājas vai kāda tās biedra tieša skāruma neesamību. Pakārtoti tā uzskata, ka apstrīdētais lēmums nav reglamentējošs akts LESD 263. panta ceturtās daļas trešā teikuma izpratnē un ka šis lēmums individuāli neskar ne prasītāju, ne kādu no tās biedriem.

20 Prasītāja apstrīd šos apgalvojumus. Turklāt attiecībā uz prasības pieņemamību tā gan savā, gan to prokuroru vārdā, kuru intereses tā aizstāv, apgalvo, ka, ņemot vērā konkrētās lietas īpatnības, ir jāatvieglo no pašreizējās judikatūras izrietošie pieņemamības nosacījumi.

21 Iesākumā jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu jebkura fiziska vai juridiska persona var celt prasību par tiesību aktu, kas adresēts šai personai vai kas to skar tieši un individuāli, un par reglamentējošu aktu, kurš to skar tieši, bet nav saistīts ar īstenošanas pasākumiem.

22 Šajā lietā jākonstatē, ka prasītāja nav apstrīdētā lēmuma adresāte LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētā pirmā gadījuma izpratnē.

23 Tātad jānosaka, vai šis lēmums prasītāju vai kādu no tās biedriem skar tieši.

24 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai atcelšanas prasības, ko iesniegušas apvienības, tiek uzskatītas par pieņemamām trīs situācijās: pirmkārt, ja tiesību normā profesionālām apvienībām ir skaidri atzīta virkne procesuāla rakstura iespēju, otrkārt, ja apvienība pārstāv savu biedru, kuri paši ir tiesīgi celt prasību, intereses un, treškārt, ja apvienība ir individualizēta, jo ir skartas tās kā apvienības intereses, it īpaši tādēļ, ka tiesību akts, kura atcelšana tiek prasīta, ietekmē tās kā sarunu dalībnieces nostāju (skat. rīkojumu, 2019. gada 8. maijs, *Carvalho* u.c./Parlaments un Padome, T-330/18, nav publicēts, EU:T:2019:324, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par prasītājas savā vārdā iesniegtās prasības pieņemamību

25 Vispirms prasītāja apgalvo, ka tā ir oficiāli atzīta prokurorus pārstāvoša organizācija, kuras uzdevums ir aizstāvēt tiesu varas neatkarību un vispārīgāk – tiesisku valsti kā vērtību. Ņemot vērā tās lomu LES 2. un 19. panta ievērošanā, tai esot institucionāla interese aizstāvēt šo vērtību, kā arī procesuālās intereses tiesvedībās saistībā ar tās ievērošanu un stiprināšanu. Turpinot – prasītāja esot bijusi Komisijas privileģēta sarunu vedēja saistībā ar SPM uzraudzību un ziņošanu, līdz ar to Lēmuma 2006/928 atcelšana, iepriekš neapspriežoties ar prasītāju, esot aizskārusi tās tiesisko paļāvību. Visbeidzot prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums to skar tieši, jo Lēmuma 2006/928 atcelšana apdraudot prasītājas darbu tiesiskas valsts aizsardzības jomā.

26 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

27 Attiecībā uz pirmā veida situāciju, kas minēta šī sprieduma 24. punktā atgādinātajā judikatūrā, prasītāja nenorāda uz tādu tiesību normu esamību, ar kurām tai būtu skaidri atzītas procesuāla rakstura spējas, un neviens elements lietas materiālos neļauj secināt, ka šādas tiesību normas pastāv.

28 Turklāt, ciktāl prasītājas argumentācija, kas norādīta šī sprieduma 25. punktā, jāinterpretē tādējādi, ka, lai nodrošinātu prokuroru efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, it īpaši, ņemot vērā LES 2. pantā nostiprināto tiesiskas valsts vērtību, prasītājai būtu jāpiešķir noteiktas procesuālās prerogatīvas, jākonstatē, ka nevienā tiesību normā prasītājai nav piešķirtas prerogatīvas, lai nodrošinātu šādu aizsardzību SPM kontekstā. Līdz ar to tās prasības pieņemamība nevar tikt pierādīta, ņemot vērā šī sprieduma 24. punktā minēto pirmā veida situāciju.

29 Attiecībā uz trešā veida situāciju, kas minēta šī sprieduma 24. punktā atgādinātajā judikatūrā un kas attiecas uz apvienību ietekmi uz pašu interesēm, it īpaši kā sarunu dalībniecēm, jākonstatē, ka prasītāja tās situācijā nav atsaukusies uz šādu ietekmi un norāda vienīgi uz tās kā Komisijas sarunu dalībnieces lomu SPM.

30 Ar apstākli, ka tā bija Komisijas "sarunu dalībniece" šajā kontekstā, nepietiek, lai atzītu, ka tai ir sarunu dalībnieces statuss šī sprieduma 24. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē – specifiskajā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas kontekstā. Līdz ar to prasītājas prasības pieņemamība nevar tikt pierādīta arī attiecībā uz šajā punktā minēto trešā veida situāciju.

31 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāsecina, ka prasītāja neatbilst šī sprieduma 24. punktā atgādinātajiem nosacījumiem attiecībā uz pirmā un trešā veida situāciju un tātad tai nav tiesību celt prasību savā vārdā.

32 Šo secinājumu turklāt nevar atspēkot prasītājas argumentācija, ka Lēmuma 2006/928 atcelšana ar apstrīdēto lēmumu esot aizskārusi tās tiesisko paļāvību.

33 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu ir ikvienam tiesību subjektam, kam kāda Savienības iestāde ir devusi pamatotas cerības ar konkrētiem tam dotiem solījumiem. Par šādām garantijām uzskata jebkādā veidā paziņotas precīzas, beznosacījuma un saskaņotas ziņas, ko snieguši pilnvaroti un uzticami avoti. Turpretim neviens nevar atsaukties uz šī principa neievērošanu, ja iestāde tam nav sniegusi konkrētus solījumus (skat. spriedumu, 2024. gada 8. maijs, VB/ECB, T-124/23, nav publicēts, EU:T:2024:294, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Šajā lietā prasītāja nav norādījusi, kādā veidā Komisija tai ir sniegusi precīzus, beznosacījumu un saskaņotus solījumus šī sprieduma 33. punktā minētās judikatūras izpratnē attiecībā uz Lēmuma 2006/928 neatcelšanu. Turklāt jāuzskata, ka šī lēmuma atcelšana bija jāparedz, jo saskaņā ar Pievienošanās akta 37. panta otro daļu un 38. panta otro daļu SPM tika izveidots tikai kā pagaidu pasākums.

Par prasītājas, kas rīkojas savu biedru vārdā un aizstāv to intereses, prasības pieņemamību

35 Saskaņā ar otrā veida situāciju, kas minēta šī sprieduma 24. punktā atgādinātajā judikatūrā, apvienībām ir tiesības celt prasību, ja tās pārstāv tādu savu biedru intereses, kuriem pašiem ir tiesības celt prasību.

36 Šajā lietā prasītāja būtībā apgalvo, ka apstrīdētais lēmums tās biedrus kā prokurorus skar tieši, jo SPM atcelšana ar šo lēmumu varētu tos vairāk pakļaut disciplinārlietām.

37 Turklāt, balstoties uz to, ka Tiesa 2021. gada 18. maija spriedumā *Asociaţia "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 249. punkts) uzskatīja, ka Lēmuma 2006/928 pielikumā izvirzītajiem mērķiem ir tieša iedarbība, prasītāja uzskata, ka tie prokuroriem piešķir tiesības ar tiešu iedarbību, uz kurām tie var atsaukties, tostarp, lai apstrīdētu nelikumīgas disciplinārlietas.

38 Tādējādi Lēmuma 2006/928 atcelšanas sekas būtu tādas, ka tiktu ierobežotas tiesības, uz kurām prokurori, pret ko ierosinātas šādas disciplinārās lietas, varētu atsaukties aizstāvībai. Prasītāja turklāt piebilst, ka, lai gan tās biedri, lai aizstāvētos pret nelikumīgām disciplinārlietām, joprojām var atsaukties uz LES 19. panta 1. punktu un LESD 325. panta 1. punktu, tomēr ar šīm tiesību normām piešķirtās tiesības esot mazāk efektīvas un nav tik plašas kā tās, kuras viņiem ir saskaņā ar SPM.

39 Šajā ziņā prasītāja būtībā apgalvo, ka Lēmuma 2006/928 materiālā piemērošanas joma bija plašāka nekā LESD 325. panta 1. punkta materiālā piemērošanas joma, jo no pēdējiem trim izvirzītajiem mērķiem izrietošais Rumānijas pienākums efektīvi apkarot korupciju, it īpaši augsta līmeņa korupciju, neaprobežojās tikai ar korupcijas gadījumiem, kas apdraud Savienības finanšu intereses. Līdz ar to Lēmums 2006/928 bija piemērotāks, lai būtu pamats Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") piemērojamībai, nodrošinot, ka ir izpildīts nosacījums par Savienības tiesību īstenošanu Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē.

40 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

41 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai fizisku vai juridisku personu tieši skartu pasākums, kas ir tās prasības priekšmets, jābūt izpildītiem diviem kumulatīviem nosacījumiem, proti, lai šis pasākums, pirmkārt, tieši ietekmētu šīs personas tiesisko stāvokli un, otrkārt, neatstātu rīcības brīvību šī pasākuma adresātiem, kuri ir atbildīgi par tā īstenošanu, kas būtu pilnīgi automātiska un izrietētu tikai no Savienības tiesiskā regulējuma, nepiemērojot citus starpnoteikumus (spriedums, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

42 Lai noskaidrotu, vai akts rada šādas sekas un vai tas tātad var būt atcelšanas prasības priekšmets saskaņā ar LESD 263. pantu, jāaplūko šī akta būtība un jāizvērtē minētās sekas, ņemot vērā tādus objektīvus kritērijus kā šā akta saturs, vajadzības gadījumā ņemot vērā tā pieņemšanas kontekstu, kā arī šā akta izdevējas iestādes pilnvaras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Šajā lietā vispirms jānorāda, ka, tā kā ar apstrīdēto lēmumu ir atcelts Lēmums 2006/928, tas jāizvērtē, ņemot vērā Lēmuma 2006/928 priekšmetu, saturu, kā arī juridisko un faktisko kontekstu (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 24. oktobris, *EPSU* un *Goudriaan* /Komisija, T-310/18, EU:T:2019:757, 25. punkts un tajā minētā judikatūra). No tā izriet, ka apstrīdētais lēmums to Rumānijas prokuroru situācijai, kuri ir prasītājas biedri, varēja tieši radīt tiesiskas sekas tikai tad, ja Lēmums 2006/928 pats par sevi varēja radīt šādas sekas.

44 Pirmām kārtām, attiecībā uz Lēmuma 2006/928 priekšmetu un kontekstu, kādā tas tika pieņemts, kā izriet no šī lēmuma 4. un 6. apsvēruma, SPM izveides un izvirzīto mērķu noteikšana bija vērsta uz Rumānijas pievienošanās Savienībai pabeigšanu, lai novērstu trūkumus, kurus Komisija bija konstatējusi pirms šīs pievienošanās, it īpaši tieslietu un korupcijas apkarošanas jomā.

45 Turklāt, kā Tiesa norādījusi 2021. gada 18. maija spriedumā *Asociaţia "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393, 170. punkts), ar minētajiem izvirzītājiem mērķiem ir konkretizētas Rumānijas īpašās saistības un prasības, ko tā uzņēmusies, 2004. gada 14. decembrī pabeidzot pievienošanās sarunas, un kas – it īpaši attiecībā uz šīm jomām – tostarp ietvertas Pievienošanās akta IX pielikumā.

46 Runājot par apstrīdētā lēmuma priekšmetu un kontekstu, no šī lēmuma 1. panta, lasot to kopsakarā ar tā 7.–9. apsvērumu, izriet, ka tā mērķis ir atcelt Lēmumu 2006/928, ciktāl Komisija uzskatīja, ka Rumānija ir izpildījusi saistības, ko tā bija uzņēmusies brīdī, kad pievienojās Savienībai, un ka pēdējā minētā lēmuma pielikumā norādītie četri izvirzītie mērķi bija apmierinoši izpildīti.

47 Otrām kārtām, attiecībā uz Lēmuma 2006/928 saturu, kā uzsvērts šī sprieduma 6. un 7. punktā, šajā lēmumā Rumānijai būtībā ir noteikts pienākums sasniegt tā pielikumā norādītos izvirzītos mērķus un katru gadu saskaņā ar tā 1. panta pirmo daļu ziņot Komisijai par šajā ziņā sasniegto. Tas arī uzliek Komisijai pienākumu atbilstoši tās 2. pantam sagatavot ziņojumus, lai analizētu un novērtētu Rumānijas sasniegto attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem.

48 Runājot par apstrīdētā lēmuma saturu, tā 4.–8. apsvērumā ir uzsvērti posmi saistībā ar Rumānijas sasniegto SPM – tie ir pamatā 9. apsvērumā izdarītajam secinājumam, ka Lēmumā 2006/928 izvirzītie mērķi ir sasniegti apmierinoši. Turklāt, kā uzsvērts šī sprieduma 12. punktā, apstrīdētā lēmuma 10. apsvērumā būtībā ir noteikts, ka Komisija turpinās dažādās dalībvalstīs, tostarp Rumānijā, vajadzīgo reformu uzraudzību, izmantojot ikgadējo tiesiskuma ciklu.

49 Jāpiebilst, ka 2021. gada 18. maija spriedumā *Asociaţia "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393) Tiesa, vispirms 166. un 167. punktā norādīdama, ka Lēmums 2006/928 kā lēmums, kas pieņemts saskaņā ar LESD 288. panta ceturto daļu, Rumānijai "ir saistošs kopumā", ir precizējusi gan izvirzīto mērķu, gan ziņojumu, kurus Komisija sagatavojusi, pamatojoties uz šī lēmuma 2. pantu, tiesiskās sekas.

50 Attiecībā uz izvirzīto mērķu tiesiskajām sekām Tiesa 2021. gada 18. maija sprieduma *Asociaţia "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393) 172. punktā nosprieda, ka šie mērķi Rumānijai ir saistoši un līdz ar to šai dalībvalstij ir īpašs pienākums tos sasniegt un veikt atbilstošus pasākumus, lai tos sasniegtu pēc iespējas ātrāk. Tāpat Tiesa nosprieda, ka Rumānijai jāatturas no tādu pasākumu īstenošanas, kas varētu apdraudēt minēto mērķu sasniegšanu. Turklāt minētā sprieduma 249. punktā Tiesa precizēja, ka šie mērķi ir formulēti skaidri un precīzi un nav saistīti ne ar vienu nosacījumu, tāpēc tiem ir tieša iedarbība.

51 Saistībā ar to ziņojumu tiesiskajām sekām, kurus Komisija sagatavojusi, pamatojoties uz Lēmuma 2006/928 2. pantu, Tiesa ir konstatējusi, ka šajos ziņojumos ir formulētas prasības Rumānijai un sniegti tai ieteikumi izvirzīto mērķu sasniegšanai. Saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā noteikto lojālas sadarbības principu Rumānijai ir pienācīgi jāņem vērā minētās prasības un ieteikumi un jāatturas pieņemt vai saglabāt pasākumus jomās, uz kurām attiecas izvirzītie mērķi, jo tas varētu apdraudēt šajās prasībās un ieteikumos paredzēto rezultātu.

52 No šī sprieduma 44., 47. un 49.–51. punktā norādītās informācijas nepārprotami izriet, ka ar Lēmumu 2006/928 Rumānijai tika noteikti tikai pienākumi, pirmkārt, veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu šī lēmuma pielikumā norādītos izvirzītos mērķus, otrkārt, reizi gadā iesniegt Komisijai ziņojumus par šajā ziņā panākto un, treškārt, pienācīgi ņemt vērā prasības un ieteikumus, ko Komisija ir formulējusi savos ziņojumos.

53 No tā izriet, ka – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, – ar Lēmumu 2006/928 tā biedriem nav piešķirtas nekādas tiesības, līdz ar to nevar uzskatīt, ka tas tieši ietekmē to tiesisko stāvokli. Apstāklim, ka Tiesa ir uzskatījusi, ka šī lēmuma pielikumā minētajiem izvirzītajiem mērķiem ir tieša iedarbība, šajā ziņā nav nozīmes.

54 Lai pamatotu šo secinājumu, pirmām kārtām, jānorāda, ka – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, – apstāklis, ka Tiesa ir atzinusi izvirzīto mērķu tiešo iedarbību, pats par sevi nenozīmē, ka šie mērķi noteikti ietver prokuroram atbilstošas tiesības, uz kurām tie varētu tieši atsaukties valsts tiesā.

55 Šajā ziņā jāatgādina, ka Tiesa pastāvīgi ir norādījusi, ka "visos gadījumos, kad [Savienības tiesību akta] normas no to satura viedokļa šķiet beznosacījuma un pietiekami precīzas, uz šīm tiesību normām var atsaukties, vēršoties pret jebkuru valsts tiesību normu, kas neatbilst [šim Savienības aktam], vai arī ciktāl tajās ir paredzētas tiesības, uz kurām privātpersonas var atsaukties attiecībā pret valsti" (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1982. gada 19. janvāris, *Becker*, 8/81, EU:C:1982:7, 25. punkts, un 2013. gada 28. novembris, *MDDP*, C-319/12, EU:C:2013:778, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Saikļa "vai" izmantošana nozīmē, ka tiešās iedarbības princips netiek interpretēts tikai tādā nozīmē, kas izriet no 1963. gada 5. februāra sprieduma *van Gend & Loos* (26/62, EU:C:1963:1), bet arī kā nosacījums valsts tiesu pilnvarām nepiemērot jebkādu valsts tiesisko regulējumu vai judikatūru, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Taču, kā izriet no 2021. gada 18. maija sprieduma *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* u.c. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 un C-397/19, EU:C:2021:393), 249. punkta interpretācijas, ņemot vērā lietā C-195/19 uzdotā trešā prejudiciālā jautājuma formulējumu un Tiesas veikto analīzi saistībā ar minēto jautājumu, Tiesa ir vēlējusies atzīt izvirzīto mērķu tiešo iedarbību tieši otrajā perspektīvā.

57 No tā izriet, ka nevar piekrist prasītājas argumentācijai, saskaņā ar kuru izvirzītie mērķi to tiešās iedarbības dēļ piešķir tiesības prokuroriem, uz kurām tie varētu atsaukties valsts tiesās, lai apstrīdētu tostarp nelikumīgas disciplinārlietas. Turklāt jākonstatē, ka prasītāja nav identificējusi īpašas tiesības, kas, iespējams, būtu piešķirtas prokuroriem vai, konkrētāk, prasītājas biedriem.

58 Otrām kārtām, apstāklis, ka Tiesa ir uzskatījusi, ka izvirzītajiem mērķiem ir tieša iedarbība, nevar nozīmēt, kā to apgalvo prasītāja, ka tie tieši ietekmē tās biedru tiesisko stāvokli un ka līdz ar to tas pats attiecas uz to atcelšanu.

59 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka izvirzīto mērķu tiešā iedarbība nevar nozīmēt, ka privātpersonas var apstrīdēt šo mērķu atcelšanu, nepierādot, ka šī atcelšana pati par sevi tieši un individuāli ietekmē to tiesisko stāvokli – tas šajā lietā nav pierādīts.

60 Turpinājumā jāatgādina, ka Savienības tiesa jau ir nospriedusi, ka jautājums, vai Savienības tiesību akts, kura adresāte tā nav, privātpersonu skar tieši, jāizvērtē, ņemot vērā gan šī akta priekšmetu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2003. gada 3. aprīlis, *Royal Philips Electronics*/Komisija, T-119/02, EU:T:2003:101, 276. punkts), gan no tā izrietošo attiecīgo tiesisko regulējumu. Ja no minētajā tiesību aktā ietvertajiem noteikumiem izriet, ka tā sekas attiecas tikai uz attiecībām starp

Savienību un dalībvalsti, kurai tas adresēts, šo pašu aktu nevar uzskatīt par tādu, kas rada tiesiskas sekas privātpersonām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 4. maijs, *Green Source Poland* /Komisija, T-512/14, EU:T:2017:299, 35., 37. un 45.–64. punkts).

61 Taču šajā lietā no šī sprieduma 44., 45. un 47. punktā norādītajiem elementiem nepārprotami izriet, ka Lēmuma 2006/928 mērķis bija nodrošināt, lai Rumānija novērstu pirms pievienošanās konstatētos trūkumus, it īpaši tieslietu un korupcijas apkarošanas jomā, ar nolūku pabeigt pievienošanās procesu. Tāpat no šajā lēmumā ietvertajām tiesību normām skaidri izriet, ka tā sekas skar tikai attiecības starp Savienību un Rumāniju un ka minētais lēmums tieši vai netieši neattiecas uz privātpersonām, tostarp uz prokuroriem.

62 Turklāt pats izvirzīto mērķu formulējums ļauj noprast, ka, lai gan šie mērķi it īpaši reglamentē tieslietu organizāciju Rumānijā, tie tomēr nevar tieši ietekmēt Rumānijas prokuroru tiesisko stāvokli, pat ja, ņemot vērā šo mērķu tiešo iedarbību, valsts tiesa pēc savas ierosmes vai pēc lietas dalībnieku, tostarp prokuroru, lūguma varēja pirms Lēmuma 2006/928 atcelšanas izvirzīt iebildi par valsts tiesiskā regulējuma pretrunīgumu attiecībā uz viņiem. Arī pretējs risinājums novestu pie tā, ka jebkuras Savienības tiesību normas, kas atzīta par tādu, kurai ir tieša iedarbība, atcelšana tieši ietekmētu visu to privātpersonu tiesisko stāvokli, kuras pirms šīs atcelšanas varēja atsaukties uz minēto tiesību normu, vēršoties pret valsts tiesību normu. Tomēr šāda tieša skāruma pirmā nosacījuma paplašināšana nevar tikt atbalstīta.

63 Visbeidzot jānorāda, ka, lai gan Tiesa jau ir norādījusi, ka noteiktās situācijās dalībvalstu rīcības brīvība Savienības tiesību akta normas īstenošanā pati par sevi nevar būt pietiekama, lai uzskatītu, ka šai tiesību normai nav tiešas iedarbības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 21. marts, *Salzburger Flughafen*, C-244/12, EU:C:2013:203, 29. punkts un tajā minētā judikatūra; 2021. gada 14. janvāris, *RTS infra* un *Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel*, C-387/19, EU:C:2021:13, 47. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2022. gada 8. marta *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld* (Tiešā iedarbība), C-205/20, EU:C:2022:168, 16.–25. punkts un minētā judikatūra), toties no tās judikatūras izriet, ka rīcības brīvības esamība neļauj izpildīt pirmo nosacījumu par tiešo skārumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 74. un 76. punkts).

64 Šajā lietā no to pasākumu rakstura, kuri Rumānijai bija jāveic, lai īstenotu Lēmumu 2006/928, ciktāl tie attiecās it īpaši uz aspektiem, kas saistīti ar tās tiesu sistēmas organizāciju, izriet, ka šai dalībvalstij bija rīcības brīvība šo pasākumu pieņemšanā. Šajā ziņā jāatgādina, ka Tiesa ir jau nospriedusi, ka, lai gan tieslietu organizācija dalībvalstīs ir šo dalībvalstu kompetencē, tām, īstenojot šo kompetenci, ir jāievēro pienākumi, kas tām izriet no Savienības tiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 24. jūnija, Komisija/Polija (Augstākās tiesas neatkarība), C-619/18, EU:C:2019:531, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāsecina, ka Lēmums 2006/928 tieši neietekmē prasītājas biedru tiesisko stāvokli.

66 Taču, ņemot vērā, kā norādīts šī sprieduma 43. punktā, ka apstrīdētā lēmuma tvērums jāinterpretē, ņemot vērā Lēmuma 2006/928, kas ar to tiek atcelts, tvērumu, jāuzskata, ka apstrīdētais lēmums arī nevar tikt uzskatīts par tādu, kas tieši ietekmē prasītājas biedru tiesisko stāvokli.

67 Tomēr jāatgādina, ka, neraugoties uz Lēmuma 2006/928 atcelšanu, prokurori, pret kuriem ierosinātas disciplinārlietas, joprojām var atsaukties uz tiesību aizsardzību tiesā, kas tiem izriet no Savienības tiesībām saskaņā ar LES 19. pantu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2024. gada 8. maijs, *Asociația "Forumul Judecătorilor din România"* (Tiesnešu apvienība), C-53/23, EU:C:2024:388, 34. un 39. punkts un tajos minētā judikatūra).

68 Turklāt jānoraida prasītājas argumentācija, kas būtībā attiecas uz to, ka Lēmuma 2006/928 atcelšana ar apstrīdēto lēmumu tieši ietekmējot tās biedru tiesisko stāvokli, ciktāl pēdējam minētajam lēmumam esot bijis plašāks tvērums nekā LESD 325. panta 1. punktam, un ka līdz ar to tas vairāk varētu izraisīt Hartas piemērojamību lietās, kas saistītas ar cīņu pret korupciju.

69 Proti, jānorāda, kā to būtībā apgalvo Komisija, ka papildus tiesiskajam regulējumam par Savienības finanšu interešu aizsardzību Savienības likumdevējs ir pieņēmis virkni atvasināto tiesību aktu, kas reglamentē dažādus korupcijas apkarošanas aspektus kopumā, piemēram, it īpaši Konvenciju, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. panta 2. punkta c) apakšpunktu par cīņu pret korupciju, kurā iejauktas Eiropas Kopienu amatpersonas vai Eiropas Savienības dalībvalstu amatpersonas (OV 1997, C 195, 2. lpp.), un Padomes Pamatlēmumu 2003/568/TI, (2003. gada 22. jūlijs) par korupcijas apkarošanu privātajā sektorā (OV 2003, L 192, 54. lpp.). Turklāt jāatgādina, ka lietā, kurā pasludināts 2024. gada 25. janvāra spriedums *Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova* (C-58/22, EU:C:2024:70, 42. punkts), kas attiecās uz korupcijas lietu, kurā iesniedzējtiesa bija vērsusies Tiesā, it īpaši, ņemot vērā Lēmuma 2006/928 pielikumā norādītos izvirzītos mērķus, tiesa uzskatīja, ka Savienības tiesību īstenošanas nosacījums Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē ir izpildīts ar iepriekš minēto pamatlēmumu, pat nelemjot par šī lēmuma pielikumā norādīto izvirzīto mērķu iespējamo atbilstību. No tā izriet, ka – pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, – Harta ir piemērojama lietās, kas saistītas ar cīņu pret korupciju, neatkarīgi no Lēmuma 2006/928 atcelšanas.

70 No visa iepriekš minētā izriet, ka apstrīdētais lēmums tieši neietekmē prasītājas biedru tiesisko stāvokli. Tātad nevar uzskatīt, ka šis lēmums to skar tieši.

71 Ņemot vērā, ka LESD 263. panta ceturtās daļas otrajā teikuma daļā paredzētie nosacījumi, kas atgādināti šī sprieduma 41. punktā, ir kumulatīvi, jāuzskata, ka prasītājai nevar būt *locus standi* attiecībā uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu un ka nav pat jāpauž nostāja par šajā tiesību normā paredzēto otro nosacījumu.

72 Turklāt prasītāja nevar pamatoties arī uz LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma trešo daļu, kas attiecas uz reglamentējošiem aktiem, jo prokuroriem, kuru intereses tā aizstāv, pamatojoties uz šo trešo teikuma daļu, esot *locus standi*. Nosacījumam, saskaņā ar kuru apstrīdētajam aktam prasītāja ir jāskar tieši, ir tāda pati nozīme gan LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma otrajā daļā, gan šīs tiesību normas trešajā teikuma daļā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 12. jūlijs, *Nord Stream 2*/Parlaments un Padome, C-348/20 P, EU:C:2022:548, 73. punkts). Šādos apstākļos, tā kā apstrīdētais lēmums nerada tiešu skārumu, nav jāpārbauda, vai tas ir reglamentējošs akts LESD 263. panta ceturtās daļas teikuma trešās daļas izpratnē.

73 Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka prokurori, kuru intereses aizstāv prasītāja, paši nav tiesīgi celt prasību, prasītāja neatbilst arī nosacījumiem, lai tās prasība būtu pieņemama saistībā ar otrā veida situāciju, uz kuru attiecas šī sprieduma 24. punktā atgādinātā judikatūra.

Par pieņemamības nosacījumu mīkstināšanu

74 Prasītāja uzskata, ka tādos apstākļos kā šajā lietā prasības pieņemamības nosacījumi būtu jāpadara elastīgāki. Proti, tā uzskata, ka pieņemamības nosacījumi ir jāpiemēro zināmā mērā elastīgi, it īpaši, ņemot vērā prasības par efektīvu tiesību aizsardzību tiesā un tiesisku valsti, kas ir Savienības pamatvērtība un pat daļa no tās identitātes. Turklāt, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2024. gada 9. aprīļa spriedumu *Verein KlimaSeniorinnen Schweiz* u.c. pret Šveici (CE:ECHR:2024:0409JUD005360020), kurā tā, balstoties uz 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") 6. panta 1. punktu, atzina apvienības, kas izveidota, lai veicinātu un īstenotu efektīvus klimata aizsardzības pasākumus, *locus standi*, prasītāja būtībā uzskata, ka, ciktāl apsvērumiem, kas saistīti ar tiesiskas valsts vērtības aizsardzību, ir tāda pati nozīme kā klimata aizsardzības apsvērumiem, no minētā sprieduma izrietošā pieeja šajā lietā esot jāpiemēro *mutatis mutandis*. Arī prasību saskaņošana attiecībā uz apvienību tiesībām celt prasību būtu vēlama, ņemot vērā Savienības pievienošanos ECPAK.

75 Jānorāda, ka, lai gan LESD 263. panta ceturtajā daļā paredzētie pieņemamības nosacījumi, protams, ir jāinterpretē, ņemot vērā pamattiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, šādā interpretācijā nedrīkst tikt izslēgti minētajā līgumā skaidri paredzētie nosacījumi (skat. spriedumus, 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 98. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 It īpaši ar Hartas 47. pantu piešķirtās aizsardzības mērķis nav grozīt Līgumos paredzēto pārbaudes tiesā sistēmu, tostarp noteikumus par Savienības tiesās celto tiešo prasību pieņemamību (skat. spriedumu, 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

77 Turklāt Hartas 47. pantā paredzētā aizsardzība nepieprasa, lai attiecīgajai personai attiecībā uz Savienības aktiem būtu beznosacījuma tiesības celt atcelšanas prasību tieši Savienības tiesā (spriedums, 2020. gada 28. oktobris, *Associazione GranoSalus*/Komisija, C-313/19 P, nav publicēts, EU:C:2020:869, 62. punkts).

78 Šajā lietā, kā izriet no šī sprieduma 31. un 73. punkta, prasītāja ne savā vārdā, ne tās biedru vārdā, kuru intereses tā aizstāv, nevar apgalvot, ka apstrīdētais lēmums to skar tieši.

79 Turklāt attiecībā uz prasītājas atsauci uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas pieeju saistībā ar ECPAK 6. panta 1. punktu šī sprieduma 74. punktā minētajā spriedumā – ir pietiekami atgādināt, ka, lai gan, kā apstiprināts LES 6. panta 3. punktā, ECPAK atzītās pamattiesības kā vispārējie principi ir daļa no Savienības tiesībām un lai gan Hartas 52. panta 3. punktā ir noteikts, ka tajā ietvertajām tiesībām, kas atbilst ECPAK garantētajām tiesībām, ir tāda pati nozīme un apjoms kā minētajā konvencijā noteiktajām tiesībām, šī konvencija, kamēr Savienība nav tai pievienojusies, nav Savienības tiesību sistēmā formāli integrēts juridisks instruments. Tomēr Paskaidrojumos par Hartas 52. pantu ir norādīts, ka šī panta 3. punkta mērķis ir nodrošināt nepieciešamo saskaņotību starp Hartu un ECPAK, "tomēr negatīvi neietekmējot Savienības tiesību aktu un Eiropas Savienības Tiesas autonomiju" (skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, LG un MH (Pašlegalizācija), C-790/19, EU:C:2021:661, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

80 Šādos apstākļos pieņemamības nosacījumu mīkstināšana, kā to lūdz prasītāja, faktiski nozīmētu LESD 263. panta ceturtajā daļā skaidri paredzētā tieša skāruma nosacījuma nepiemērošanu, un tas būtu pretrunā šī sprieduma 75. punktā atgādinātajai judikatūrai.

81 Jāpiebilst, ka Savienības tiesību sistēmas ievērošanas pārbaudi tiesā katrā ziņā, kā izriet no LES 19. panta 1. punkta, nodrošina ne tikai Tiesa, bet arī dalībvalstu tiesas. Proti, ar LESD 263. un 277. pantu, no vienas puses, un tā 267. pantu, no otras puses, ir izveidota pilnīga tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēma, kuras mērķis ir nodrošināt Savienības tiesību aktu tiesiskuma pārbaudi, to uzticot Savienības tiesai (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 Šajā ziņā jāprecizē, ka attiecīgajām personām valsts tiesvedībā ir tiesības apstrīdēt tiesā jebkura valsts lēmuma vai cita tiesību akta par vispārpiemērojama Savienības tiesību akta piemērošanu tiem tiesiskumu, atsaucoties uz tā spēkā neesamību (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

83 No tā izriet, ka lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu spēkā esamības izvērtēšanai, tāpat kā prasības atcelt tiesību aktu, ir Savienības tiesību aktu tiesiskuma pārbaudes līdzekļi (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).

84 Šajā ziņā jāatgādina, ka tad, ja valsts tiesa uzskata, ka viens vai vairāki lietas dalībnieku norādītie Savienības tiesību akta spēkā neesamības pamati vai, ja tāds būtu gadījums, pamati, kas konstatēti pēc tiesas ierosmes, ir pamatoti, tai ir pienākums apturēt tiesvedību un vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu akta spēkā esamības izvērtēšanai, ciktāl Tiesai vienīgajai ir kompetence konstatēt Savienības tiesību akta spēkā neesamību (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

85 Attiecībā uz personām, kuras neatbilst LESD 263. panta ceturtajā daļā minētajiem nosacījumiem, lai celtu prasību Savienības tiesā, dalībvalstīm tātad ir jāizveido tāda tiesību aizsardzības līdzekļu un procedūru sistēma, kas nodrošina tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanu (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Šis dalībvalstu pienākums ir atkārtoti apstiprināts LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā, saskaņā ar kuru dalībvalstis "nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības". Šāds pienākums izriet arī no Hartas 47. panta attiecībā uz dalībvalstu veiktiem pasākumiem, ar ko tiek īstenotas Savienības tiesības Hartas 51. panta 1. punkta izpratnē (skat. spriedumu, 2015. gada 28. aprīlis, *T & L Sugars* un *Sidul Açúcares*/Komisija, C-456/13 P, EU:C:2015:284, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību jāapmierina un prasība jānoraida kā nepieņemama.

Par Rumānijas pieteikumu par iestāšanos lietā

88 Atbilstoši Reglamenta 144. panta 3. punktam, ja atbildētāja iesniedz minētā Reglamenta 130. panta 1. punktā paredzēto iebildi par nepieņemamību vai kompetences neesamību, lēmums par pieteikumiem par iestāšanos lietā tiek pieņemts tikai pēc tam, kad šī iebilde tiek noraidīta vai lēmuma pieņemšana par to tiek atlikta līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai. Turklāt saskaņā ar Reglamenta 142. panta 2. punktu iestāšanās lietā zaudē savu priekšmetu tostarp tad, ja prasības pieteikums tiek atzīts par nepieņemamu.

89 Tā kā šajā lietā iebilde par nepieņemamību ir apmierināta un ar šo rīkojumu tiesvedība ir izbeigta, vairs nav jālemj par Rumānijas iesniegto pieteikumu par iestāšanos lietā.

Par tiesāšanās izdevumiem

90 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

91 Turklāt, piemērojot Reglamenta 144. panta 10. punktu, Rumānija savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumu par iestāšanos lietā sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

izdod rīkojumu:

1) **Prasību noraidīt kā nepieņemamu.**

2) **Par Rumānijas iesniegto pieteikumu par iestāšanos lietā nav jālemj.**

3) ***Asociația Inițiativa pentru Justiție*** **sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**

4) **Rumānija savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar pieteikumu par iestāšanos lietā sedz pati.**

Luksemburgā, 2025. gada 3. februārī

Sekretārs
V. Di Bucci

Priekšsēdētāja pienākumu izpildītāja
P. Škvařilová-Pelzl